

ΤΟΠΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΑΙ ΚΑΛΛΟΝΑΙ

Η ΠΗΓΕΣ ΤΗΣ ΤΡΥΠΗΣ

Τοῦ δικηγόρου κ. Γ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Βγαίνοντας κανείς ἀπὸ τὴν Σπάρτην καὶ ἀκολουθῶντας τὸν δρόμον Σπάρτης — Καλαμάτας, συναντᾷ πρῶτα τὸ χωριὸν Μαγούλα καὶ εἰς ἀπόστασιν τεσσάρων χιλιομέτρων ἀπὸ τὸ νοτιοδυτικὸν τέρμα τῆς Μαγούλας, τὸ χωριὸν Τρύπη. Στὴ μέση τοῦ χωριοῦ αὐτοῦ διέρχεται ὁ δρόμος Σπάρτης — Καλαμάτας εἰς μῆκος ἀπὸ τοῦ Νεκροταφείου, ἀπὸ τὸ ὁποῖον σχεδὸν ἀρχίζει τὸ χωριὸν μέχρι τοῦ Κρυφονερίου 2 1/2 χιλιομέτρων. Ἡ φυσικὴ καλλονὴ, ἢ κατάφυτες ρεματιῆς καὶ πλαγιῆς καὶ τὰ πολλὰ τρεχούμενα νερά, καθιστοῦν τὸ χωριὸν αὐτὸ ἐξαιρετικὸν ἀπὸ ἀπόψεως τοπίου καὶ νομίζει κανεὶς βλέποντάς το ἐκ τῶν διαφόρων ὠψωμάτων ὅτι εὐρίσκεται οὐ κάποιον ἐλθτικὸν τοπίον ἀπὸ ἐκεῖνα ποῦ μᾶς σερβίρουν πολλές φορές ἡ ἐφημερίδες. Ὅπως δὲ εἶναι κτισμένον στὴν πλαγίᾳ τοῦ βουνοῦ κα-

θε σπῆτι ἔχει τὸ ὕψος του καὶ τὸν σχετικὸν ὀρίζοντα, ἰδίᾳ πρὸς τὰ βορειοανατολικά ἐλεύθερον εἰς τὴν θέαν μέχρι τοῦ Πάρνωνος. Εἰς τὴν ζωηροτάτην βλάστησιν καὶ τὸ καταπράσινον τοῦ τοπίου πολὺ συμβάλλει καὶ τὸ πλῆθος τῶν πηγῶν ὕδατων, ποῦ ἀναβλύζουσι ἀπὸ τοὺς θράχους τοῦ Ταυγέτου εἰς τὶς πλαγιῆς καὶ εἰς ὕψος ἀπὸ 550—750 μέτρων, ὅπου ἔχει κτισθῆ τὸ χωριὸν αὐτὸ. Μέσα στὸ χωριὸν μετρῶνται αἱ ἐξῆς πηγαί: 1) Ἡ θρῦση τὸ Μασσοῦρι, 2) ὁ Ἄμπουλας τοῦ Χαράλαμπη, 3) τὰ Σκιαδέικα, 4) ἡ πηγὴ Χλυθέρια, 5) ὁ Ἄμπουλας τοῦ Βαθαγιάννου, 6) τὰ Μαυράκια. Ἐκάστη τῶν πηγῶν τούτων ἐξάγει ἕνα κεραμιδι νερὸν κατὰ μέσον ὄρον ὅπως λέγουσι οἱ χωρικοί, αὐτὰ ὅμως εἶναι αἱ μικρότεροι πηγαί, ὑπάρχουν καὶ περὶ μεγάλα, δηλαδὴ: 7) ὁ πρῶτος Κραθασαράς, 8) ὁ δευτέρος Κραθασαράς, 9) τὸ Βασιλονέρι, 10) τὸ Κρυφονέρι, μέρος τοῦ ὁποῖου ὕδρευει τὴν Σπάρτην. Αἱ πηγαὶ αὐταὶ ἀναβλύζουσι κατὰ τὴν φράσιν τῶν χωρικῶν ἕνα μυλαύλακο νερὸν ἐκάστη. Ἡ σπουδαιότερα ὁμοῦ πηγὴ τοῦ χωριοῦ τῆς Τρύπης εἶναι ἡ τοῦ ποταμοῦ Κνακίωνος, τοῦ λεγομένου Τρυπιώτου, Σκουζᾶ, Μαγουλίτσα ἢ Γαῖδαροπνίκτη. Γιά τὸ ποτάμι αὐτὸ ἀξίζει τὸν κόπον ν' ἀσχοληθοῦμε κάπως. Πηγάζει στὴ ρίζα μιᾶς ἀπὸ τὶς πέντε κορυφῆς τοῦ Ταυγέτου τῆς Ξεροβούνας, ἀκριβῶς ὀλίγον κάτωθι καὶ δεξιὰ τοῦ στομίου τῆς Λαγκάδας τοῦ Ταυγέτου πρὸς τὴν βορειοανατολικὴν πλευρὰν του. Τὸ νερὸν του εἶναι διαυγέστατον, μικρᾶς σκληρότητος καὶ κατεψυγμένον. Ἡ παράδοσις λέγει ὅτι τὸ ποτάμι αὐτὸ ἤρχισε ν' ἀναβλύζη ἐκεῖ μετὰ τὸν μέγαν σεισμὸν ὅστις κατέστρεψε τὴν Σπάρτην καὶ ἔσχισε τὸν Ταυγετον ἐκεῖ ἔνθα ἐσχηματίσθη ἐξ αἰτίας τοῦ σειμοῦ αὐτοῦ ἡ εἰρημένη Λαγκάδα. Πρὸ τούτου ἐπήγαξε βορειότερον πρὸς τὸ μέρος τῆς Λογγάστρας μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ χωριοῦ Σουσιᾶνοι, ἠλλοξε δὲ πηγὴν μετὰ καὶ ἐξ αἰτίας τοῦ ἀνω σειμοῦ ὅπως ὁποῖοτε ἱστορικῶς καθ' ὅσον γνωρίζω δὲν ἔχει ἐξακριβωθῆ τὸ πρᾶγμα. Μιά φορά ἐκεῖ ποῦ πηγάζει σήμερον ἀπὸ αἰῶνων λῆς καὶ εἶναι πολὺ καλὰ τοποθετημένη ἡ πηγὴ του καὶ ὁ ροῦς του κατευθύνεται ἐκεῖθεν καὶ συμβάλλει εἰς τὸν Εὐρώταν ὀλίγον ἀνατολικώτερον τῆς Σπάρτης καὶ εἰς ἀπόστασιν τριῶν χιλιομέτρων περίπου ἀπ' αὐτῆς ἐνοῦται μετὰ τὸν Εὐρώταν. Ἀρδεύονται δὲ μετὰ τὰ ὕδατά του τὰ χωριά Τρύπη, Βάρσοβα, Μαγούλα, ἡ Σπάρτη, τὸ Σουκαράκι, ἡ Καλογηνιά, ἡ Ριβιῶτιτσα καὶ διάφοροι ἄλλοι ἐνδιάμεσοι συνοικισμοί, τὰ κτήματα τῶν ὁποίων ὀφείλουσι τὴν ἀκμὴν των καὶ τὴν παραγωγικότητά των εἰς τὰ νερά τοῦ Κνακίωνος.

Ἄλλ' ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου θὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ προσεχές.

Γ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΑΚΟΣ